

Bilaga 2 – Handlingsplan åtgärder 2023–2026 till Kretsloppsplanen

Denna handlingsplan uppdateras vid behov av samhällsbyggnadsnämnden, exempelvis med stöd av åtgärdsbank som framgår på kretsloppsplandalarna.se.

R anger regional åtgärd, drivs via temagrupp eller nätverk. **K** anger kommunal åtgärd, drivs via kommunal verksamhet (rekommenderas alla samt egna).

Regionala åtgärder drivs av regionala temagrupper, nätverk eller organisationer, se bilaga – kapitel 1.

1. Regionala åtgärder

Mål anger hänvisning till vilket mål respektive åtgärd syftar.

Lagkrav anger att åtgärd är föranledd av lagkrav.

Målområde	Åtgärder	Mål	År	Ansvar regionalt	Ansvar kommun	Lagkrav
Avlopp och slam	1. Ta fram plan för hållbara avloppsresurser i Dalarna/kommun som följer strukturen i EU:s avfallshierarki. Inkl. kartläggning, certifiering, uppströmsarbete, samarbete/nätverk, utbildning, information, etc.	7	2024	DalaVA	VA- och återvinningsenheten	
Bygg- och rivningsavfall	2. Ta fram riktlinjer för att ställa krav på avfallsminimering, återbruk och materialåtervinning i byggprojekt	4,5	2023-2024	Temagrupp ByggEkot ¹¹	Miljö- och byggenheten	X
Bygg- och rivningsavfall	3. Kartlägg byggavfall avseende uppkomst, behandling och avsättning	4,5	2023-2026	Temagrupp ByggEkot	Miljö- och byggenheten	
Bygg- och rivningsavfall	4. Ta fram plan för regional lagerstrategi, förädlings- och återbruksverksamhet, riktlinjer vid upphandling samt kommunikation kring bygg- och rivningsavfall.	4,5	2023-2025	Temagrupp ByggEkot	VA- och återvinningsenheten Kommunikationsenheten	
Hushållens avfallshantering	5. Utveckla sorteringsguide till stöd för minskat konsumtion, ökat återbruk och mer materialåtervinning.	1-3	2023-2024	Temagrupp Hållbar konsumtion	VA- och återvinningsenheten Kommunikationsenheten	X
Hushållens avfallshantering	6. Ta fram beslutsunderlag för val av insamlingssystem av förpackningar	1-3	2023-2024	DalaAvfall	VA- och återvinningsenheten	X

Målområde	Åtgärder	Mål	År	Ansvar regionalt	Ansvar kommun	Lagkrav
Hushållens avfallshantering	7. Ta fram strategi återvinningscentraler som tillmötesgår ökat återbruk och ökad materialåtervinning. Inkludera byggavfall.	1-3	2023-2024	DalaAvfall	VA- och återvinningsenheten	X
Hushållens konsumtion	8. Utveckla kommunikation till stöd för ökad kunskap och arbete med beteendefrågor med stöd av kommunikationsstrategi, se kapitel 6.6.	1-3	2023-2026	Temagrupp Hållbar konsumtion	VA- och återvinningsenheten Kommunikationsenheten	X
Hushållens konsumtion	9. Genomför kontinuerliga kampanjer, arrangemang och kommunikationsinsatser koordinerat med åtgärd R2 och stöd av kommunikationsstrategi, se kapitel 6.6. Kan inkludera föreläsningar, studiecirkel, projekt (minimeringsmästarna), etc.	1-3	2023-2026	Temagrupp Hållbar konsumtion	VA- och återvinningsenheten Kommunikationsenheten	X
Kommunens verksamhet	10. Utveckla upphandlingsstrategisk samverkan Dalarna där avfallsförebyggande ingår	4-5	2023-2024	Temagrupp miljömässig upphandling	Ekonomienheten Hållbarhetsstrateg	
Kommunens verksamhet	11. Ta fram verktyg och metoder för att mäta och klassificera inköp och upphandlingar för uppföljning kring avfallsförebyggande, återbruk och materialåtervinning, särskilt avseende plast, textil, livsmedel, elektronik och byggavfall.	4-5	2023-2025	Temagrupp miljömässig upphandling	Ekonomienheten Hållbarhetsstrateg	
Kommunens verksamhet	12. Utveckla kunskapsplattform för inköp/upphandling och användning av plast, textil, livsmedel, elektronik och bygg- och rivningsmaterial.	4-5	2024	Temagrupp miljömässig upphandling	Ekonomienheten Hållbarhetsstrateg	
Kommunens verksamhet	13. Arrangera kontinuerliga seminarier/webbinarier för	4-5	2024-2026	Regional kretsloppsplanegrupp	VA- och återvinningsenheten	

Målområde	Åtgärder	Mål	År	Ansvar regionalt	Ansvar kommun	Lagkrav
	utbildning och utveckling kring avfall i kommunens verksamheter (målgruppsstyr).				Hållbarhetsstrateg	
Kommunens verksamhet	14. Ta fram riktlinjer för att mäta och minska avfall från kommunala verksamheter	4-5	2024	Regional kretsloppsplanegrupp	VA- och återvinningsenheten	X
Matsvinn	15. Ta fram underlag för ökat samarbete med skola, förskola och äldreomsorg som stöd för kommunernas arbete för att mat ska ätas upp. Se även kommunala åtgärder.	6	2024	Kostnätverk	Kostenheten	
Matsvinn	16. Säkerställa och utveckla mätning och/eller identifiera anledningar till matsvinn inom förskola, gymnasium och äldreomsorg	6	2024-2025	Kostnätverk	Kostenheten	
Nedskräpning	17. Ta fram åtgärdsplan för samarbete kring nedskräpning (information, samarbete evenemangsarrangörer, mall platsupplåtelse, skräpmätningar)	-	2023-2024	Temagrupp nedskräpning	Gata- och parkenheten	X
Schaktmassor	18. Ta fram regional masshanteringsplan inklusive vägledning/riktlinje för klassning och koordinering av schaktmassor med beaktande av invasiva arter.	9	2024-2025	Temagrupp schaktmassor	Gata- och parkenheten VA- och återvinningsenheten	
Tillsyn	19. Utveckla tillsynsvägledning kopplat till avfallsförebyggande och materialåtervinning av bygg- och rivningsavfall samt schaktmassor. Gäller både inom miljö samt plan och bygg.	4-5	2024	Länsstyrelse	Miljö- och byggenheten	X

2. Kommunala åtgärder

Kommunala åtgärder som rekommenderas i alla kommuner markeras med *. Dessa är till stor del en följd av regionala åtgärder.

Mål anger hänvisning till vilket mål åtgärder syftar.

Regional åtgärd anger hänvisning till eventuell regional åtgärd som normalt föregår kommunal åtgärd.

Lagkrav anger att åtgärd är föranledd av lagkrav.

Målområde	Åtgärder	Mål	Regional åtgärd	År	Ansvar	Medverkande	Lagkrav
Bygg- och rivningsavfall	1. Implementera riktlinje för krav vid upphandling där byggavfall uppstår. *	4-5	R2	2025	Fastighetsenheten	Upphandlingscenter (UHC) Lokal upphandlingsgrupp (LUG)	X
Hushållens avfallshantering	2. Införa sortering för ökad materialåtervinning av grovavfall. Ta bort möjligheter lämna blandade brännbara fraktioner och ersätta med materialåtervinning av ex hårdplast, mjukplast, m.m.. *	3	R7	2023-2024	Vatten- och återvinningsenheten	DalaAvfall	X
Hushållens avfallshantering	3. Ta fram beslutsunderlag införande av fastighetsnära insamling förpackningar. *	2	R6	2023-2024	Vatten- och återvinningsenheten	DalaAvfall	X
Kommunens verksamhet	4. Utveckla samverkansgrupp för inköp och upphandling inom kommun och kommunala bolag. Gruppen utser representant i temagrupp miljömässig upphandling. *	4-5	R10-12	2023-2024	Lokal upphandlingsgrupp (LUG)	Avtalsgruppen (kommunen och Säterbostäder) Miljöstrategigrupp UHC	
Kommunens verksamhet	5. Implementera mätning och klassificering av inköp och upphandlingar för uppföljning kring avfallsförebyggande, återbruk och materialåtervinning (utifrån regional åtgärd). *	4-5	R11	2024-2025	Ekonomienheten Säterbostäder	Upphandlingscenter (UHC)	

Målområde	Åtgärder	Mål	Regional åtgärd	År	Ansvar	Medverkande	Lagkrav
Kommunens verksamhet	6. Upprätta eller uppdatera upphandlingspolicy eller annat styrande dokument med direktiv för avfallsförebyggande, återbruk och materialåtervinning (utifrån regional åtgärd). *	4-5	R10-12	2024	Ekonomienheten Lokal upphandlingsgrupp LUG	Upphandlingscenter (UHC) Temagrupp miljömässig upphandling	
Kommunens verksamhet	7. Ta fram eller uppdatera mål för inköp och upphandling kring avfallsförebyggande, återbruk och materialåtervinning, särskilt avseende plast, textil, livsmedel, elektronik och byggavfall på kommunledningsnivå samt bolags- och verksamhetsnivå. *	4-5	R10-12	2025-2026	Hållbarhetsstrateg	Lokal upphandlingsgrupp (LUG) Upphandlingscenter (UHC)	
Kommunens verksamhet	8. Ta fram strategi avtalsuppföljning och avtalsförvaltning för upphandlade kontrakt. *	4-5	R10-11	2024-2025	Ekonomienheten Avtalsgruppen (kommunen och Säterbostäder)	Lokal upphandlingsgrupp (LUG) Upphandlingscenter (UHC) Säterbostäder	
Kommunens verksamhet	9. Säkerställ och informera alla kommunala verksamheter om källsortering. *	4-5	R14	2024-2026	Vatten- och återvinningsenheten	Kommunikations-enheten	X
Kommunens verksamhet	10. Inför mätning av avfall från kommunala verksamheter (stöd av åtgärd R14)*	4-5	R14	2025-2026	Vatten- och återvinningsenheten	Säterbostäder Borlänge Energi	X
Kommunens verksamhet	11. Implementera regionala åtgärder avlopp/slam i kommun. *	7	R1	2024-2026	Vatten- och återvinningsenheten	Miljö- & Byggenheten	
Kommunens verksamhet	12. Ta fram åtgärdsplan införande sortering förpackningar populära platser. *	5	-	2024	Gata- och parkenheten	Platsutvecklingsgruppen	X
Matsvinn	13. Utveckla samverkan mellan kost, pedagogisk verksamhet och folkhälsa för att främja att mat äts	6	R15	2023-2026	Kostenheten	Barn- och utbildningssektorn Sociala sektorn	

Målområde	Åtgärder	Mål	Regional åtgärd	År	Ansvar	Medverkande	Lagkrav
	upp. Stöd från regional åtgärd R15. *						
Matsvinn	14. Implementera befintligt nationellt enkätverktyg som kan användas i Dalarna kring mat och matmiljöer. *	6	R16	2024-2026	Kostenheten	Barn- och utbildningssektorn	
Nedlagda deponier	15. Bilda kommunal dialoggrupp för nedlagda deponier med en tydlig huvudman. *	8	-	2024-2026	Vatten- och återvinningsenheten	Temagrupp nedlagda deponier	
Nedlagda deponier	16. Genomför ytterligare undersökning på tre st deponier för att kunna utreda ev. lakning. Vid behov, ta fram tidssatt åtgärdsplan för nedlagda deponier 2023–2030 med stöd av gemensam Dalamall för nedlagda deponier. *	8	-	2024-2026	Vatten- och återvinningsenheten	Temagrupp nedlagda deponier	X
Schaktmassor	17. Ta fram kommunal masshanteringsplan med utgångspunkt regional masshanteringsplan. *	9	R18	2025-2026	Gata- och parkenheten	VA- och återvinningsenheten	
	18. Skapa rutiner för att få en ökad mängd byggmaterial som lämnas till Dala Återbyggdepå.	3		2024-2025	Säterbostäder	VA- och återvinningsenheten	
	19. Utred möjligheten för bostadsnära insamling av textilier vid Säterbostäders bostadshus.	2		2024	Säterbostäder		